

Door Weer en Wind

Trendbreuk?!

Spinnencursus

Zomerwerkdag all-in

Natuurpunt-BBQ

De zondvloed

de zondvloed **boeken**

nieuwe boeken & ramsj & tweedehands,
twee verdiepingen bibliomanie, koopjes,
bestsellers en geheimtips
boekenliefde in twintigduizend en enige titels
en verder: koffie, thee, frisdranken,
bier & wijn en een leeskast

sint alfonsusstraat 4, 8800 roeselare, t 051 62 02 64
ma: 10u tot 18u, di: 9u tot 18u,
wo en do: 10u tot 18u, vr en za: 10u tot 19u

inschrijven op de nieuwsbrief kan via WWW.dezondvloed.be

bvba **Demees**
verzekeringen

Wilgenstraat 128
8800 ROESELARE
tel./fax 051 20 27 78
CDV inschrijvingsnr. 16740

Wij plaatsen alle verzekeringen
bij alle eersterangsmaatschappijen

Jan Demees
Wilgenstraat 128
8800 Roeselare
tel./fax 051 20 27 78

Stefaan Demees
Eugeen Van Oyestraat 12
8800 Rumbeke
tel. 051 54 65 81

sercu

office & automation

de kantoorshop

voor bedrijf en privé

fax • kopie • print • computers
netwerken • internet • IT-service
tijdsregistratie • telefonie • meubilair
kasregisters • digitaal dicteren
toners & cartridges
papierwaren • schoolartikelen
eigen hersteldienst

VRIJE INGANG

BRUGSESTEENWEG 380
8800 ROESELARE

www.sercu.be

sercu

office & automation

www.sercu.be

fax • kopie • print
netwerken • computers
IT service
tijdsregistratie
telefonie • meubilair • kasregisters
papierwaren • digitaal dicteren
toners & cartridges
eigen hersteldienst

NIEUWBOUW en VERBOUWINGEN
VLOEREN – FAÏENCEN
WONINGEN WATER EN WINDDICHT
AFGEWERKTE WONINGEN

Algemene Bouwonderneming
Erik DEBAL B.V.B.A.

Verbrandhofstraat 130
8800 Roeselare
tel. 051 20 83 41
fax 051 21 14 59
erikdebalbvba@skynet.be

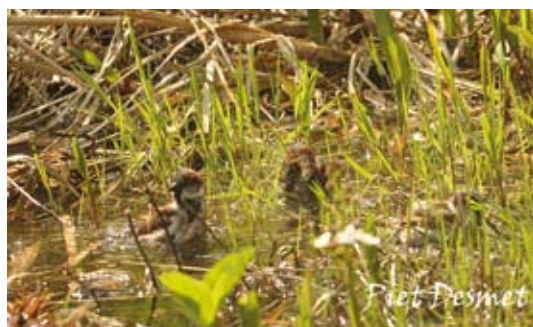

Stoom aflaten

Op één van de zeldzame warmere dagen in april hadden een stel-
letje huismussen er duidelijk zin in. Aan de voet van oude lis-
doddestengels vonden ze een geschikt plensbad waar het eerst
voorzichtig pootjebaden was. Maar zoals ook bij kinderen na
het overwinnen van de schrik voor koudwatervrees, plensden al
gauw vier mussen om het hardst in het sop. Even op het droge en
dan weer kopje onder, het stof van een ganse winter afgespoeld
en weer lekker fris ook zonder deoroller. Na nog een grondige
lenteopsmukbeurt van hun verenkleed kunnen ze er weer in top-
conditie invliegen.

Dat vliegen zat er vanaf midden april voor half West-Europa niet
meer dadelijk in. Zakenlui en horden toeristen kregen tijdens
hun lentetankbeurt ongevraagd te veel tijd door de oprispingen
van de hoestende Eyjafjallajökull. De kleine vulkaan deed ons
ineens weer beseffen dat de krachten
van de natuur onvoorspelbaar en niet
zo maar in te perken zijn. Tegelijk een
dwingende les in nederigheid.

Wanneer we diezelfde krachten on-
zorgvuldig aanboren om onze ener-
giehonger te stillen, slaagt zelf een
wereldmacht er niet in de lekken te
dichten. Gevolg is een gigantisch eco-
logisch én economisch rampscenario
voor zeefauna en duizenden km kust-
gebieden, zelfs bij een onderschatting

van de omvang van die oliecatastrofe. Dit is geen fait divers meer
naast nieuws van de valpartij van Tom Boonen. Hopelijk groeit
het besef dat we met onze grenzeloze energiehonger niet kunnen
blijven doorgaan als leerling-tovenaar.

Onze eigen regio horen we ook als een goede rentmeester te be-
heren. De viering 40 jaar Gulke Putten, het ondertussen 110 ha
groot geworden reservaat in Wingene, gaf Mandelstreek de gele-
genheid om met een cheque van € 2500 de perceelsaankopen een
flinke duw in de rug te geven. In dit biodivers jaar hoor je hier
nog meer van.

Dezelfde ambitie koesteren we bij het plaatselijk beleid. In een
open gesprek met de kersverse Roeselaarse schepen van Leefmi-
lieu Nathalie Muylle kwamen zowel onze bezorgdheden over na-
tuur en levenskwaliteit als haar intenties aan bod. We geloven in
de nieuwe kansen voor een frisse wind
om met haar natuur en milieu uit het
verdomhoekje te krijgen, onder meer
met het versneld realiseren van de be-
loofde stadbossen.

Voor je verder in dit zomernummer
duikt, wens ik iedereen voldoende
tijd om in goed gezelschap én in een
zonnige groene omgeving onvervuilde
stoom af te blazen en te genieten van
de zomerrust.

Natuurpunt barbecue - zondag 29 augustus 2010

De jaarlijkse BBQ georganiseerd door NP Mandelstreek en NP - De Buizerd wordt stilaan een traditie. Op het einde van de vakantie wordt er geroosterd
en geklonken op de voorbijzomer. Zondag 29 augustus is het zo ver.

Zoals verleden jaar speelt het geheel zich af op de **campus van het Gemeenschapsonderwijs Bellevuestraat in Izegem**.

Vanaf 11 uur wordt het aperitief geschonken. De folkgroep "Travelling Light" uit Ingelmunster zorgt voor de muzikale omlijsting.

Vanaf 13.00 kan je aanschuiven voor het eetfestijn. Je kan kiezen tussen vlees (brochette, worst, ribbetjes) of vis (scampibrochette, papillotte van zalm).
Voor de kinderen is er kip en witte pens. Alle gerechten worden geserveerd met verse groenten, aardappelen en verschillende sausen.

Deelname prijs:

volwassenen: leden: vlees of vis: 18 € p.p. / niet leden: vlees of vis: 20 € p.p.

kinderen (-12 jaar): leden: 10 € p.p. / niet leden: 12 € p.p.

(Drank bij het eten is niet inbegrepen.)

Je kan inschrijven bij Roos en Jacqui Stragier 051/30.47.31 of via jacqui.stragier@telenet.be uiterlijk tot
woensdag 25 augustus.

Je inschrijving is pas definitief na storting van het verschuldigde bedrag op rekening 001-1552301-86 van
Stragier - Waelkens p.a. Ardooiestraat 55, 8870 Izegem.

Gelieve steeds je deelname telefonisch of per mail door te geven !

Inhoud

Stoom aflaten pag. 3

Natuurpunt Barbecue pag. 3

Aankondigingen:

Spinnencursus pag. 4

Gierzwaluwtelling pag. 4

In het putje van de zomer pag. 5

Voorjaarsdrukke in het reservaat pag. 5

Tuinvlindertelling pag. 6

Vlinders pag. 7

Vorbijzomer activiteiten:

Voeren beloerd pag. 8

Nestkastjes in Oekene pag. 9

Meetkerkse Moeren en Uitkerkse Polders pag. 9

JNM Roeselare pag. 10

Nestkast-timmeractie in Dadizele pag. 10

Natuurbeleid: Een trendbreuk? pag. 10

Een putter op bezoek pag. 11

Activiteitenkalenders Mandelstreek, De Buizerd, VELT pag. 12

In de branding:

Off-shoren windmolenparken beïnvloeden klimaat pag. 15

Close-up: Duizendblad - Achillea millefolium L pag. 15

Werkgroepen:

Paddenpiek trekt lente op gang pag. 16

Een poel in de branding pag. 17

Natuur in de buurt: Provinciedomein 't Veld pag. 18

Uit de oude doos: Ardooieveld vroeger en nu pag. 20

Waarnemingen pag. 22

Personalia pag. 22

Colofon pag. 22

Spinnencursus

Spinnen worden nogal eens bekeken als gevaarlijke, angstaanjagende beesten.

Tijdens de spinnencursus maken we kennis met de Vlaamse achtpotigen (hooiwagens, bastaardschorpioenen, schorpioenen, teken en mijten) en bespreken we de lichaamsbouw, levenscyclus en levenswijze van spinnen. In Vlaanderen leven 604 soorten spinnen. Deze spinnen zijn heus niet allemaal eng en zwart. Er bestaan heel wat fraai gekleurde spinnen waarvan enkele met opvallende groene, rode, gele, ... kleurtjes. Onze inheemse spinnen variëren in grootte van 1 mm tot 2 cm en zijn ongevaarlijk voor de mens.

We leren waar spinnen leven en hoe we de voornaamste families en enkele opvallende soorten op naam kunnen brengen. Dit alles wordt tijdens de lessen geïllustreerd met fotomateriaal. In de cursus is een apart hoofdstukje opgenomen over spinnen die in huizen leven en spinnen die rondom huizen leven. In de rode lijst van Vlaamse spinnen kunnen we zien in welke mate onze spinnen bedreigd zijn en in welke leefgebieden ze leven.

Twee lessen theorie

op vrijdag 3 en 10 september om 19.30 uur.

Lokatie: zaal 't Achterhuis, 's Gravenstraat 14, 8800 Roeselare

Twee lessen praktijk:

- zaterdag 11 september om 14.00 uur (Sterrebos)
- zondag 19 september om 10.00 uur (Kleiputten)

Lesgever: Nobby Thys van Natuurpunt Educatie

Prijs: € 30, **€ 20 voor NP-leden**

Vooraf inschrijven verplicht: Philippe Deprez,
Tel: 050/34 78 24 of philippe.deprez@telenet.be

Elke teller telt!

Om gierzwaluwen beter te kunnen beschermen is het van groot belang te weten waar ze broeden. Gierzwaluwen blijven immers jarenlang trouw aan hun nestplaatsen en kunstnesten raken sneller bezet als ze dichtbij bestaande nesten worden aangebracht.

Met behulp van onze inventarisatiegegevens krijgen we een beter beeld van het aantal gierzwaluwen die in onze regio broeden en van het aantal broedplaatsen.

We hopen op heel wat tellers, want hoe meer deelnemers, hoe nauwkeuriger onze gegevens.

Na het tellen zorgen we nog voor een leuk 'achterafje'!

Afspraak op **vrijdag 11 juni 2010 om 19u00.**

We verzamelen aan Roularta in de Meiboomlaan te Roeselare.

In het putje van de zomer op 7 augustus.

We maakten vorige zomer een eerste editie mee van een zomerwerkdag all-in. Wie erbij was weet dat dit er een was om duimen en vingers af te likken. Dit jaar willen we zeker niet onderdoen, je dus kan maar best al aftellen en uitkijken naar zaterdag 7 augustus vanaf 9u aan de reservaatingang langs de Babilliestraat.

We willen er jullie in volle zomertooi zetten: snoeimateriaal te over om gecamoufleerd met takken, riet en maaisel de takkenwallen aan te vullen. Voor dit transport hebben we kruiwagens ter beschikking en jullie spierkracht nodig. Al wie veilig kan omspringen met bosmaaier en kettingzaag is natuurlijk ook welkom: wij zorgen voor zowel de machines als het veiligheidsmateriaal. Met deze gecontroleerde ingrepen willen we het reservaat zijn open moeraskarakter laten behouden en het mozaïek van grazige hellingen versterken waar onder meer warmteminnende insecten en planten zich thuis voelen. Tegelijk willen

we de nestkasten nazien en reinigen en zullen we iemand te water laten om plaatjes aan de peilstokken te bevestigen.

Over de middag zijn broodjes en drank ter beschikking. Wanneer we rond 16 uur het bijtje laten rusten nemen we de tijd om er een gezellig en smakelijk onderonsje van te maken. Alle de tijd dus om vakantie verhalen op te dissen, reisplannen uit te wisselen en van de warme zomeravond op een fijn plekje natuur te genieten.

Als je er bij kunt zijn, laat ons iets weten tegen donderdag 5 augustus. Mail of bel naar Piet Desmet of Wim Marichal, van wie je de contactgegevens achter in dit boekje vindt. We vernemen ook graag wie handig is met de maai- en zaagmachines. Tot zolang!

Piet Desmet

Voorjaarsdrukte in het reservaat.

Vanaf maart kregen de Kleiputten een niet-steeds klassieke wachtwissel. De maartse lente-opstoot was maar heel tijdelijk, en wanneer de oostelijke diepvriesdeuren weer openzwaaiden, transformeerde die in een slow-motion voorjaar. Tijdens een vroeg nachtvlinderonderzoekje van JNM-leden kwamen voorjaarsboomspanner, dubbelstipsvoorjaarsuil, tweestreepvoorjaarsuil, kleine voorjaarsuil, gewone spikkelspanner en een nunvlinder naar de lamp gevlogen. Zoals je aan hun namen kunt merken: geen kookleumen!

Half april waren er nog steeds treuzelende wintertalingen en do-daars, terwijl de bruine sporenaren van reuzenpaardestaart eindelijk de kegelkop opstaken. De 70 bezoekers die Wim en ik rondgidsten, kregen toch al voorjaarsgasten als koekoek, boerenzwaluw, zwartkop, fitis en early-bird-tijftjaf te horen of te zien. Een schroevend koppel sperwer laat vermoeden dat ze weer in de buurt zijn gaan nestelen.

Door de uitgesproken lage waterstand was er op 10 mei onverwacht bezoek van oeverloper en een koppel grote gele kwik. Deze laatste soort verwachten we eerder in de nabijheid van snel stromend water, en was een primeur voor het reservaat. Dank je! Die dag leverde meer moois op:

tuinfluiter, kleine karekiet en zomertortel. Vooral deze laatste is een zeer kwetsbare soort geworden: het is telkens bang afwachten of ze weer vanuit Centraal Afrika hier op het appel zullen verschijnen. Als dagvlinders lieten dagpauwoog, gehakelde aurelia, bont zand-oogje, oranjepipje, groot koolwitje en klein geaderd witje zich zien. Verder een greep uit Jacques' kriebelbeest-waarnemingen die dag: muntvlindertje, kegelbijvlieg, grote aardhommel

en akkerhommel, gewone pendelzweefvlieg en enkele bandzwever, bloedcicade en een groepje lantaarntjes.

Op 17 mei hoorde gids Dirk Vandewalle met 30 bezoekers en eindelijk zon het hele zootje zomergasten bij elkaar met de laatkomers grasmus en bosrietzanger. De aanwezigheid van deze insecteneters als toekomstige waardvogels vergroot de kans dat een koekoek het ook naar zijn/haar zin krijgt om te blijven. In elk geval ontbrak zijn geroep op geen enkel bezoek in mei, wat we al jaren niet meer meemaakten.

Tijdens een gidswandeling op 19 mei kregen we voortdurend gezelschap van een braamsluiper en genoten we in volle zon van een groene kikker-kwaakconcert. Van de sporenaren was niets meer te merken, terwijl de toppen van de groene steriele stengels van de reuzenpaardenstaarten als een ijl naaldbos boven de rest van de vegetatie uittorenden.

De aanvankelijke kale drooggevalen ondiepe moerasbodem was omzoomd door een geurige krans van jonge watermunt. Overal in het vochtiger slijktapijt pionierde honderden kiemplantjes van blaatrekkende boterbloemen en nog meer onbekende pioniers.

Nieuwsgierig wachten dus tot de zomer om hierop een antwoord te krijgen.

Wie maandelijks meer nieuws over het reservaat wenst te vernemen, kan de Kleiputse Nieuwsbrief digitaal ontvangen na een seintje bij medeconservator Dirk Vandewalle. Hij is bereikbaar op: de.wijze.eik@skynet.be

Piet Desmet

Tuinvlindertelling 2010 31 juli - 1 augustus 2010

Vlinder mee!

Tijdens het eerste weekend van augustus organiseert Natuurpunt voor de vierde maal een **nationaal vlindertelweekend**. Iedereen kan hieraan meedoen. De werkwijze is simpel: je zoekt op welke soorten er rondvliegen in jouw tuin en noteert van elke soort het maximum aantal exemplaren dat je tijdens het telweekend in de tuin zag. Het grootste aantal dat je op één moment waarnam, kan je invoeren op de website www.vlindermee.be.

Elk jaar tellen meer dan duizend gezinnen de vlinders in hun tuin. Door deze gegevens bijeen te leggen krijgen we een beter zicht op de situatie van de dagvlinders. Vlinders tellen is dus niet alleen leuk, maar ook erg nuttig. Dagvlinders zijn immers heel gevoelige beestjes, ze reageren snel op veranderingen in milieu en klimaat. Het zijn dus goede indicators voor de kwaliteit van ons leefmilieu.

Dagvlinders in nood

Helaas gaat het in Vlaanderen niet zo best met de dagvlinders. Bijna een derde van de inheemse soorten (19 van de 64 soorten) is uitgestorven en een ander derde is bedreigd. Ook vlinders die vroeger in bijna elke tuin zaten,

zoals Dagpauwoog of de Citroenvlinder, doen het erg slecht. Oudere mensen kunnen zeker getuigen dat het totale aantal vlinders dat nog boven een wegberm of grasland vliegt, veel lager is dan vroeger.

De belangrijkste reden van deze achteruitgang is het intensieve gebruik van ons landschap. Landbouwgebieden zijn zeer grootschalig en intensief, met nauwelijks ruimte voor insecten zoals vlinders of bijen. Openbaar groen bestaat heel vaak uit uitheemse beplantingen, waar voor onze vlinders niets te rapen valt. En de wegbermen worden zo vaak gemaaid dat insecten hun levenscyclus niet kunnen voltooien. Maar ook onze Vlaamse tuinen zijn meestal niet vlindervriendelijk. Bloemen zijn er meestal nog wel voldoende. Maar in een kortgeschoren gazon afgeboord met exotische planten, vinden vlinders geen planten om hun eitjes af te zetten.

Nochtans is het niet zo moeilijk om je tuin vlindervriendelijker te maken. Uit de cijfers van de vorige tuinvlindertellingen blijkt dat in tuinen met veel vlindervriendelijke maatregelen 6 keer meer vlinders worden geteld dan in tuinen met enkel een kortgeschoren gazon.

Je vindt alle informatie op de website www.vlindermee.be: er staan foto's van de meest voorkomende vlindersoorten, je leest er hoe je de vlinders herkent en hoe je ze kan tellen en natuurlijk vind je er ook het telformulier.

Wie op de hoogte wil blijven van het laatste 'vlindernieuws', kan zich inschrijven op de gratis maandelijkse e-zine vlinder.flits via <http://www.natuurpunt.be/mijnnaatuurpunt/Ezines.aspx>

Meer info: www.natuurpunt.be/vlindermee
www.vlindermee.be
vlinders@naatuurpunt.be

Johan D'haenen

Koninginnepage

Johan D'haenen

Gederd witje

Johan D'haenen

Groot koolwitje

Johan D'haenen

Klein koolwitje

Johan D'haenen

Oranjetipje

Johan D'haenen

Kleine vos

adsorption on the move

ACTIEVE KOOL

FILTERS

REACTIVATIE

DESOTEC N.V.-S.A. Regerbeekstraat 44, B-8800 Roeselare • T +32 (0)51/24.60.57 • F +32 (0)51/24.59.16 • desotec@desotec.com • www.desotec.com

Vlinders

Het jaar 2009 is zeker een vlinderjaar geworden! Ik telde in onze tuin maar liefst 14 soorten vlinders!

Al vroeg in het voorjaar fladderden de **oranje-tip** en de drie **witjes** rond in onze tuin. Die is zo'n halve ha groot en volledig omringd door landbouwland. Aan de west- en de noordkant plantten we een 5m breed struweel met streekeigen bomen en struiken. Dit noemen we onze "wilde" tuin. Verder is er een moestuin, een vijver, wat fruitbomen en een siertuin.

Elke maand geef ik het aantal en de soorten vlinders door aan Natuurpunt. Daarvoor maak ik minstens drie keer per dag een wandeling in de tuin om vlinders te spotten. Vaak vergezellen mijn kleinkinderen Jasper en Lieze me. Jasper (4) kent bijna alle vlinders bij naam. Enkel "gehakkelde aurelia" krijgt hij moeilijk uit te spreken..... Lieze (2) huppelt vrolijk rond achter de vlinders aan en probeert ze te vangen. Zij houdt vooral van koolwitjes.

Het mooie weer zit er natuurlijk voor iets tussen maar toch... Dit jaar zag ik voor het eerst weer enkele **kleine vossen**. Dat was lang geleden! En ook een **citroenvlinder** kwam langs. **Atalanta's** deden zich te goed onder de pruimenboom. Toen de vlinderstruiken begonnen te bloeien waanden we ons in de vlindertuin! **Dagpauwogen** ("oogpauwen" zegt Jasper)

lieten hun mooie kleuren zien. Op het kattenkruid zaten veel, zeer veel **distelvlinders** (mooi gekleurde en ook vaal gekleurde) die dan later naar het ijzerhard verhuisden. Ook de **gamma-uiltjes** verkozen massaal het kattenkruid.

Over de aalbessenstruiken hadden we een vogelnet gespannen en regelmatig maakten we het open om **gehakkelde aurelia's** uit te laten.

Enkel de **koninginnepage** heb ik dit jaar niet gezien. Verleden jaar deden zich drie mooie rupsen te goed aan de knolvenkel. "Maar oma", zegt Jasper "de koninginnepage zit in Frankrijk: ik heb die gezien op reis...." Vandaar dus.

Het **bont zandoogje** zie ik regelmatig maar in minder aantal dan verleden jaar. Ook het **oranje zandoogje** zag ik enkele keren. De **kolibrivlinder** vloog korte tijd rond. En last but not least: op een dag zag ik in het gras een vlindertje dat ik nog nooit gezien had: ik nam een foto en zocht in mijn vlinderboek: een **oranje luzernevlinder**! Later las ik dat er meerdere gesignaliseerd werden.

De herfst is op komst en dus verdwijnen de vlinders stilaan. Hopelijk wordt ook 2010 een schitterend vlinderjaar. Ik kijk er alvast naar uit!

Yvonne Delanoy

Tips voor een vlindervriendelijke tuin

1. Gebruik geen pesticiden: sproeistoffen doden niet alleen het onkruid of ongedierte, ze doden ook heel wat ander leven. Vogels die deze getroffen insecten opeten lopen bovendien het risico om vergiftigd te worden. Doe het daarom zonder. Beter voor jezelf, én voor het leven om je heen.

2. Vlinders houden van afwisseling. Zowel in de structuur van de tuin als in de hoogte van het gras. Laat daarom hier en daar een stuk ongemaaid, zodat vlinders er hun eitjes kunnen afzetten. Minder werk, en meer eten voor de vlinders. In het najaar kan je dit stuk best wel maaien om verruiging tegen te gaan.

Voorzie ook zones die wat langer blijven staan, zodat vlinders er kunnen verpoppen of de winter doorbrengen. Om er voor te zorgen dat je tuin niet zou verwilderen, laat je volgend jaar best een ander plekje staan. Ook takkenhopen, hagen en houtkanten (liefst van inheems plantgoed) zorgen voor de nodige variatie en lekker warme hoekjes waar vlinders kunnen zonnen.

3. Niet alle bloemen bevatten nectar voor vlinders. Sommige bloeiende planten trekken meer vlinders aan dan andere. Houd daar rekening mee bij het aanplanten van je tuin. Overweeg of je inheemse bloemen kan planten in plaats van exotische soorten. Informatie over nectarrijke bloemen vind je in de brochure Vlinder mee! of op onder Tuintips.

4. Voedsel voor rupsen: Inheemse planten worden vaak als onkruid beschouwd. Nochtans vormen klavertjes, grassen en zelfs brandnetels het belangrijkste voedsel van veel vlinderrupsen. Wie die nauwgezet uittrekt, verwijdert dus ook het voedsel van de rupsen. De meeste vlinders gebruiken maar één of enkele waardplanten. Laat dus van alles wat staan, of reserveer een afgelegen hoekje voor de vlinders. De waardplanten van een hele reeks vlinders vind je op www.vlindermee.be onder Soorten.

Dagpauwoog

Bont zandoogje

Oranje zandoogje

Distelvlinder

Gehakkelde aurelia

Citroenvlinder

Voeren beloerd 13 tot 16 mei 2010

Met een schone bende jong volk, toch van 'herte', rijden we naar Limburg. Onderweg even op adem komen in de Maten in Genk. Water en anderen vogels worden gespot en beluisterd. Wespendifen boomvalk leveren wat commotie. Het tellen van de soorten gaat van start, niet alleen van de vogels, maar ook van de streekbieren.

Zo komen we een uurtje later dan gepland aan in de jeugdherberg de Veurs in Sint-Martens-Voeren, waar een Antwerpse dame ons vervoegt. We maken een wandeling in de onmiddellijke nabijheid van de jeugdherberg. Bloeiende meidoornhagen verrassen ons met hun bedwelmende geur. Holle wegen, vergezichten, boomgaarden maken het plaatje af. Koningsvaren is één van de botanische hoogtepunten.

Na het avondeten duiken we nog eens de 'bottinen' in voor een avondlijke speurtocht op zoek naar dassen. Met een tip van een local vinden we een goede plek vol dassenburchten. De dassen vinden het echter veel te koud...

De volgende dag trekken we richting de Maas. Genieten van een concert van braamsluiper, kilo's grasmussen en tuinfluiters, een toetje spotvogel. Gierzwaluwen scheren voortdurend vlak langs ons heen. Een havik jaagt de soortenlijst de hoogte in.

Na een rondje streekbier, met boterhammen, in een heel 'brocant' café, beklimmen we de Sint-Pietersberg. Vanaf de Waalse kant, vanuit Lanaye. We krijgen wat oerwoudgevoel door de vele lianen van bosrank. Bruine orchis, poppenor-

chis staan al mooi te wezen. Boven op het plateau genieten we van veldleeuwrik.

We vullen onze magen bij Moeder de Gans in Teuven. En doen een nieuwe poging dassen opsporen. Sommigen raken er zelfs het spoor van bijster.

Op dag drie vertelt de koekoek al voor het ontbijt dat het beter weer wordt. Een echte Voerse wandeling staat op het programma, vanuit Sint-Pieters-Voeren de holle wegen in.

We zien heel veel dassenburchten en smeden snode plannen. Vuurgoudhaantje wordt gehoord en gezien. Grote bonte specht roffelt dat het een lieve lust is. We blijven vol bewondering voor de schoonheid van het landschap en de kleine landschapselementen.

Een lekker of iets minder lekker streekbiertje later gaan we wandelen in Altenbroek.

Een jonge eekhoorn is even fotomodel.

Twee reetjes staan heel rustig te grazen en laten zich bewonderen. Jacques kan voor het eerst aan de slag met zijn vlindernetje. Boomblauwtje, atalanta, klein geaderd witje, oranjetip passeren de revue. Net als 'wiskunde' die voor Jacques nu 'waskunde' geworden is...

Moeder de Gans wacht ons op met een avondmaal en een biertje. Alhoewel gereserveerd, kunnen we er even niet in. We installeren ons op het terras met een 'Moeder de Gans'-biertje. Gelukkig niet in de rookhut, want een visarend kiest net dit moment om voorbij te trekken.

Patrick vindt een meikever en een platte band. Of was hij toch niet plat?

De vierde dag is het aan en af weer. Soms jas, soms niet, soms trui, soms niet... We bezoeken een natuurontwikkelingsgebied aan de Maas, de Wissen in Dilsen-Stokkem, een oude grindgroeve die nu mag evolueren naar natuurgebied.

We merken heel zuiver water, puttertjes, jonkies van fuut, meerkoet en grauwe ganzen. Een koninginpage fladdert voorbij. Knolsteenbreek siert de berm. Bilzekruid, muurpeper, barbarakruid, reseda, duivekervel, bermooiveraarsbek, beekpunge is een kleine greep uit het plantenassortiment dat daar pioniert. Visdiefje, scholtekster, graspieper, kievit zetten de teller op meer dan 90 voor de vogels. Bos- en andere bieren brengen het lijstje streekbieren op bijna 30..

Vier dagen minder 'jonk' keren we tevrede huiswaarts terug.

tekst: Brigitte
foto's: Piet en Philippe

Nestkastjes gevuld met... gedichten en verhalen... in Oekene

Op vrijdag 30 april was er in de basisschool "De Ark" in Oekene een timmeractie gepland voor het 6° Leerjaar om mezenestkastjes te maken.

Dit schooljaar was er beslist om een gans jaar "poëzie" in de kijker te zetten en een apotheose te geven op het schoolfeest van zondag 6 juni, met als thema "Liefde voor Letters". Vanuit het 6° Leerjaar kwam het idee om de lievelingsgedichten van de leerlingen in een kastje te presenteren en een vogelkastje leek de ideale oplossing.

Dus werd Ludo Momerency aangesproken om voor het nodige materiaal te zorgen, nl. losse plankjes en nagels. Ik had Frans Roels (ervaren man in het onderwijs) gevraagd om te helpen voor de nodige begeleiding gedurende het timmeren.

Juf Caroline Persyn had alles zeer goed voorbereid, opa's waren zelfs aanwezig voor de nodige steun en hulp bij het maken van de kastjes, de kinderen hadden grote verwachtingen en keken uit naar deze namiddag.

Eerst was er een woordje uitleg over de nestkastjes en de meesjes... beelden van een broedend koolmeesje werden live getoond op een groot scherm in de klas via de website www.beleefdelente.nl ... vragen werden gesteld... kortom de nieuwsgierigheid en enthousiasme droop zo van de gezichten af.

De kinderen waren dus goed opgewarmd en hun vingers tintelden om aan de slag te kunnen gaan. In groepjes van 3 konden de leerlingen naar hartelust hun eigen nest-

kastje in elkaar timmeren, en was het een geklop van jewelste dat het een lieve lust was om van die losse plankjes een huisje voor de mezen te maken... trots dat ze waren toen het hen gelukt was.

Nu gaan de kinderen hun nestkastje "pimpen" langs de buitenkant... ze suggereren met tekeningen, versieringen, voorwerpen... wat de inhoud van het gedicht van hun kastje kan geven vb. gedicht "Boerke Naas" van Guido Gezelle: een tekening van een boer, strohalmen, klein geldbeursje...

De bezoekers bekijken de buitenkant van het kastje, raden waarover het gedicht gaat, wanneer ze het opendoen kunnen ze het gedicht lezen. Ontroerend, ontwapenend, of ongezoeten en hartverscheurend? Veilig in nestkastjes opgeborgen!

Na het project worden de versieringen er opnieuw afgehaald, en het kastje wordt gebruikt waar het uiteindelijk voor gemaakt werd... namelijk om meesjes erin te laten nestelen.

Wij, als Natuurpunters, hebben intens genoten van de belevenis met die groep jonge gasten rond de natuur. Ook dank aan Juf Caroline, die de kinderen kon motiveren en zorgde voor een puike organisatie van een mooie en leerrijke namiddag.

Willy De Ruyter

Meetkerkse Moeren en Uitkerkse Polders

Vier vogelliefhebbers worden verwelkomd door een zwarte roodstaart aan de betonfabriek langs het kanaal Brugge-Oostende. Niettegenstaande het koude weer genieten ze van een mooie wandeling, die start via de Lege Moerstraat (met een kramsvogel in een houtkant) naar de Put van Meetkerke. Daar maken twee futen een baltsdansje. Wat verderop brengt een buizerd vers nestmateriaal naar zijn nest.

Een aarden weg, de Moerstraat, leidt hen het heringerichte landschap in. De lage hooiweiden met greppeltjes biedt een geschikt foerageergebied voor tureluur, witgatjes en bergeenden. Een prachtige rietkraag biedt beschutting voor een blauwborst. Maar hij verraadt zich door, zij het nog schuchter, te zingen. Opgeschrikt door de wandelaars, vliegen acht wulpen jodelend weg, en zoekt een grote zilverreiger beschutting in een door hoge bomen omringde waterplas. Een cetti's zanger laat zich horen en een rietgors laat zich zien boven op een rietstengel.

Omdat het bezoekerscentrum Groenwaecke nog niet open is, neemt het gezelschap hun broodmaaltijd in café het Putje langs de Blankenbergsesteenweg in Uitkerke.

Het interessante aan deze periode in het jaar, is dat heel wat wintergasten er nog in behoorlijke aantallen zijn, zoals de kolganzen en de smienten, terwijl de grutto's en graspiepers hun baltsvluchten reeds maken. Kluten maaien door het water naast wintertalingen.

Omdat de zon er begint door de komen, besluit de groep om e's de grote toer te doen via de Scharebrug en terug via de wandelbrug aan de Verloren Hooistraat. Onder het vrolijk twinkelen van een hoge veldleeuwrik zien ze in de verte een lepelaar neerstrijken. Op een nat afgegraven stuk zitten zeven bonte strandlopers die even later "licht/donker"-zwenkend wegvliegen. Iemand ziet een wezeltje wegglijpen tussen graspollen.

In het bezoekerscentrum Groenwaecke, dat ondertussen open is, wordt de dag besloten, bladerend in het nieuwe Uitkerkse jubileumboek. Wat een prachtig natuurgebied is dit toch geworden!

Philippe

JNM-Roeselare

Het JNM-jaar zit er bijna op, maar toch nog even dit laatste verslag van de voorbije activiteiten

Er waren er veel. Waar te beginnen? Ah natuurlijk, de West-Vlaamse natuurstudiedag te Kortrijk. Dit was een met sessies gevulde dag, waar de oudere leden van JNM-Roeselare aanwezig waren. De sprekers spraken over natuuronderzoek in Vlaanderen.

Een vuilnisopruimactie is altijd een succes. Deze activiteit van Natuurpunt was niet anders. Met grote opkomst van JNM'ers en Natuurpunters raapten we heel wat vuilnis op langs de vaart. We zagen een stout mannetje van een ontstoppingsbedrijf die een vuil goedje loosde in de vaart! Dat was nen minderen!

De zee, de zonne, de lucht, 't strange, den dijk, winkelkies me bucht. Dat was onze volgende excursie: het Westhoekreservaat. Deze parel van de Belgische kust werd gedurende een dag onveilig gemaakt door een groep zeven- tot twaalfjarigen, ook wel piepers genaamd. Het was een prachtige activiteit. We zagen een grote bonte specht, koekoek, groene specht, nachtegaal, enz. De natuur daar is altijd prachtig om te zien en te horen.

Zo loopt een geslaagd JNM-werkjaar op z'n einde, maar niet getreurd, want er staan ons nog een heleboel kampen te wachten deze zomer. Tot kijks!

Tekst: Jan Vancoppenolle
Foto's: Jan Vancoppenolle,
Tim Vandewiele

Nestkast-timmeraktie

Woensdag 24 februari was een hoogdag voor een aantal actieve kinderen uit het 5de en 6de jaar van de basisschool in Dadizele.

Die dag was door natuurwerkgroep "De reiger" een nestkast-timmer-namiddag in elkaar gezet. Aan het gezwaai van tang en hamer bij hun aankomst, was te zien dat ze er duidelijk zin in hadden. In het wilde" kloppen" was er echter niet bij. Voorzitter Jean-Pierre Vandamme leidde de groep in de juiste volgorde naar een prima resultaat.

Het enthousiasme bij de kinderen was aandoenlijk. De gedrevenheid om de nagels recht, in het toch harde multiplex te hameren bleef, niettegenstaande heel wat armpjes en schoudertjes toch aardig vermoeid werden door het constante gehamer. Hun huisje kreeg steeds meer vorm en het was duidelijk te zien aan de fonkelingen in hun ogen dat ze steeds trotser werden op het resultaat.

Bovendien werd na het labeur nog 3 mooie prijzen verloot onder de aanwezige kinderen. Het gratis lidmaatschap van natuurpunt, een jaarkalender van dezelfde vereniging en een gratis nestkast-pakket deden de kinderen nog meer fonkelen.

Na nog wat extra uitleg van de begeleiders over hoe de nestkasten tegen weersinvloeden te beschermen en waar en hoe ze het beste op te hangen, togen de "timmerlui in spé" trots naar huis met hun vakwerkje. Deze namiddaguren waren goed besteed. Tevreden begeleiders, een aangename namiddag voor een kleine 15 kinderen en hopelijk massa's vogels die deze nieuwe nestplaats kunnen gebruiken in dit voorjaar.

Debaes Bart

Natuurbeleid

Een trendbreuk?

Sinds meer dan 15 jaar leggen houden we met de koepelorganisatie vzw Leefmilieu Roeselare een vinger aan de Roeselaarse pols wat de levenskwaliteit van de stad betreft. Van hieruit bepalen we ook mee de agenda voor de Milieuraad, waar we met 8 vertegenwoordigers de grootste stemgerechtigde fractie vormen.

Dat dit in Roeselare niet altijd van een leien dakje loopt is een understatement: vaak staan we lijnrecht tegenover andere belangengroepen en beleidsopties. Groenbeleid, milieu, afbrokkelende biodiversiteit, duurzaamheid en veilig fietsbeleid stonden in het nabije verleden beslist niet vooraan op de beleidsagenda, wat ook aan het stadsbeeld te merken is.

Met de zetelwissel op 1 februari van het schepenambt voor duurzaamheid, jeugd en patrimonium kregen we de gelegenheid om met de kersverse schepen Nathalie Muylle een open gesprek te voeren.

Op 17 mei zaten we met haar aan tafel om onze visie rond heel wat knelpunten ten berde te brengen. Hierbij vielen haar luisterbereidheid en inspanningen op om een consequent beleid te voeren o.m. op het vlak van vergunningsbeleid. Tijdens die informele

le babbel gaf ze blijk van een gedegen dossierkennis en intenties om een inhaalbeweging te maken. Ze belichtte haar aanpak in de eerste 3 maanden sinds haar aantreden, samen met een aantal invalshoeken over het duurzamer milieu- en groenbeleid.

We hopen dan ook om in de volgende 2 jaar met haar stappen vooruit te kunnen zetten over hangijzers als vergroening en biodiversiteit van de stad, zwerfvuilaanpak en reductie van de fijnstof-emissie. Dit staat natuurlijk niet los van mobiliteit, ruimtelijke ordening en de al te éézijdige commercieel-economische keuzes die totnogtoe genomen werden.

Dat we voor het eerst elkaar met open kaarten op tafel konden spreken was zeker verfrissend en constructief, zeker met de afspraak het niet bij die ene keer te houden.

Met de burgemeester en schepen van mobiliteit fietsten we samen met de Fietserbond op 8 mei langs een aantal knelpunten en ronduit gevaarlijke trajecten in de binnenstad. Ook deze verkennende ronde moet resulteren in een meer coherent aanpak van de stad om de stap naar een veiliger fietsverkeer te promoten en zo meer mensen op de fiets te krijgen.

Na de beloften is het nu tijd om in actie te treden!

Een putter op bezoek

Op de tweede dag van de lente kreeg onze tuin het kleurrijke bezoek van een putter. Het beestje was waarschijnlijk op trektocht en had de 2,5 meter hoge en al lang uitgebloeide wilde kaardebol (*Dipsacus sylvestris*) bemerkt, die amper een meter van ons venster vandaan staat. Voor een putter of distelvink is dit een niet te versmaden maaltijd. Je zou het met het volgende kunnen vergelijken: ook de meesten van ons maken instinctief een jaarlijkse trektocht naar het zuiden (in maanden juli en augustus) en stel je voor dat je na een ellenlange en uitputtende rit langs de autostrade plots een rijkelijk gedekte tafel vol heerlijke spijzen en ijsgekoelde dranken ziet staan, onbewaakt, zomaar een geschenk voor wie er als eerste aankomt. Niemand kan aan zo'n lokroep weerstaan. Wat voor ons een verre droom of een fata morgana blijkt te zijn, wordt door moeder natuur zomaar geserveerd aan het rondtrekkende vogelvolk.

Eigenlijk zou iedereen een wilde kaardebol in de tuin moeten zaaien of planten. Ik weet niet of er een tuincentrum bestaat dat de tweejarige plant in voorraad heeft. Officieel is het een wilde plant, maar we weten allemaal dat de grens tussen onkruid en tuinplanten artificieel is. Een kaardebol biedt alleen maar voordelen: het is niet alleen een opvallende, grote en sterke plant, de bloemen zijn heel apart en kunnen gedroogd worden en ook tijdens de winter blijft het een elegante verschijning in de border. In het verleden werd uit de wortel een urinedrijvend middel bereid en werden de gedroogde bloemhoofdjes gebruikt voor het kaarden van de wol. En tenslotte, met een kaardebol kan je putters lokken!

De putter in kwestie had voorzeker razende honger. Hij – of was het een zij, want de geslachten lijken zo goed op elkaar – sprong van bol tot bol en bleef zeker twintig minuten zaadjes plukken. Vanuit mijn luie zetel twee meter verder keek ik geamuseerd toe.

Ik begon zijn gezelschap net gewoon te worden, toen hij eensklaps even snel verdween als dat hij gekomen was.

De putter heeft zijn naam al eeuwen geleden verdiend, omdat het diertje geleerd werd zijn drinkwater in zijn kooi aan een emmertje – in het Middelnederlands een vinkenputkijn – op het halen of te putten. In het Engels heeft men het over een water-drawer. In het Nederlands werd of wordt hij op sommige plaatsen ook elzenputter, kletter of tukker genoemd. Geleerde heren zullen hem betitelen als *Carduelis carduelis*, want het Latijnse *carduus* betekent 'distel'. Dat komt dan weer overeen met de courante Nederlandse benaming 'distelvink'. De beste manier om putters te lokken is te zorgen dat er veel uitgebloeide distels en paardenbloemen in uw tuin te vinden zijn. Het zijn echter precies deze planten die elke tuinier met enig zelfrespect probeert te bannen. Zoals gezegd, de wilde kaardebol kan hier een waardig alternatief bieden, maar putters versmaden evenmin de zaden uit andere tuinplanten zoals lavendel en zelfs bladluizen staan op het menu. Dankzij een goede samenwerking tussen poten en snavel lukt hem dat moeiteloos. De korte, stijve veertjes van het rode gezicht beschermen bovendien tegen stekels.

De putter beschikt over een prachtig verenkleed: een zwart-wit-rode kop, de geel-zwart gestreepte vleugels, een bruinachtig lichaam en een zwarte staart met witte zoom. Daarom ook was het vroeger een veelgehouden kooivogel. Wie de putter van dichtbij bestudeert, ontdekt ook minder nette manieren: de jongen krijgen opgebraakt voedsel te eten en de ouders vertikken het de uitwerpselen van de jongen uit het nest te verwijderen, zodat de vogeltjes, wanneer ze uitvliegen, er kwalijk uitzien.

Ook kunstenaars bleven niet onbewogen bij het zien of horen van de distelvink. Hij speelt een prominente rol in het fluitconcert *Opus 10 nr.3D* van Vivaldi en werd grandioos vereeuwigd op een schilderij van de 17de eeuwse Nederlandse schilder Carel Fabritius. Zijn *Het Puttertje* is nu te bewonderen in het Mauritshuis in Den Haag. Hoeveel vogeltjes Fabritius nog heeft geschilderd, is niet bekend. Er zijn van zijn hand slechts vijftien werken overgeleverd, waaronder het portret van een (uitgestorven) dodo.

Dit beperkte oeuvre heeft te maken met de ongelukkige manier waarop de man aan zijn einde is gekomen. Hij raakte op 12 oktober 1654 in zijn eigen huis zwaar gewond bij de ontploffing van het Delftse kruithuis. Hij overleed enkele uren later. Door de brand die als gevolg van de explosie ontstond, ging zijn atelier in de vlammen op, ongetwijfeld samen met heel wat werken. Dat ook zijn schoonmoeder bij het dramatische ongeluk op slag dood was, zal hem in zijn laatste levensuurtjes slechts een magere troost geweest zijn.

Johan Strobbe

Activiteitenkalender

 Met eigen wagens vanaf hoek Meiboomlaan-Lindenstraat (Roularta)	 Gezinsuitstap	 Publieksactiviteit	 Fietsuitstap
 Busuitstap	 Uitstapverantwoordelijke		 Uitstap geschikt voor fotograferen
 Lunchpakket meebrengen	 Vertrekuur	 gids	 Leiding

Wijzigingen en/of eventuele correcties worden steeds vermeld op onze website
www.natuurpunt.be/mandelstreke

Vr 4 juni
 19:00
 Avondwandeling langs de vaarttaals in Moen
 19:30 kerk Knokke-Zwevegem
 Peter Hantson
 0486/899 444

Za 20 november Dag van de Natuur in de Kleiputten van Rumbeke
 09:00 - 16:00
 Parking Babilliestraat Winterwerkdag
 vooraf inschrijven!

Zo 6 juni
 07:30
 Boulonnais: Bois de Desvres en Nabringhen
 Peter Hantson
 0486/899 444

Zo 21 november Dag van de Natuur in de boomgaard bij de kleiputten
 10:00 - 12:00
 Parking Babilliestraat Fruitbomen snoeien

Vr 11 juni
 19:30
 Gierzwaluwinventarisatie
 Koen Maes
 051/727 001
meer info p 4

Zo 5 december Uitkerkse Polders + Damme

Za 7 augustus
 09:00 - 16:00
 Babilliestraat Zomerwerkdag in de Kleiputten
 Vooraf inschrijven (voor de catering)! *meer info p 5*
 Piet Desmet
 051/225852

Zo 29 augustus
 11:30 - 18:00
 Bellevuestraat Barbecue op campus gemeenschapsonderwijs Izegem
 ism NP De Buizerd *meer info p 3*
 Jacqui Stragier
 051/304 731

Za 12 juni Nachtvinders & zoogdieren
 Mandelhoekreservaat

Zo 13 juni Geleide wandeling Mandelhoek
 Ingang via de Waterstraat
 Jacqui Stragier
 051/304 731

Vr 3 september
 19:30
 Achterhuis - 's Gravenstr 14 Spinnencursus theorie 1
 Leden €20 niet-leden €30
 Philippe Deprez
 0499/722224
 Nobby Thys
meer info p 4

Zo 11 juli Geleide wandeling Mandelhoek
 Ingang via de Waterstraat
 Jacqui Stragier
 051/304 731

Vr 10 september
 19:30
 Achterhuis - 's Gravenstr 14 Spinnencursus theorie 2
 Leden €20 niet-leden €30
 Philippe Deprez
 0499/722224
 Nobby Thys
meer info p 4

Zo 8 augustus Geleide wandeling Mandelhoek
 Ingang via de Waterstraat
 Jacqui Stragier
 051/304 731

Za 11 september
 14:00
 Sterrebos - Sterrebosdreef Spinnencursus praktijk 1
 Leden €20 niet-leden €30
 Philippe Deprez
 0499/722224
 Nobby Thys
meer info p 4

Zo 29 augustus
 11:30 - 18:00
 Bellevuestraat Barbecue op campus gemeenschapsonderwijs Izegem
 ism NP Mandelstreke

Zo 19 september
 10:00
 Kleiputten - Babilliestraat Spinnencursus praktijk 2
 Leden €20 niet-leden €30
 Philippe Deprez
 0499/722224
 Nobby Thys
meer info p 4

Op 12 juni: ééndaagse busuitstap naar Noord-Brabant

- Bezoek onder leiding van een gids aan het vestingstadje Willemstad.
- Boerenluch in en bezoek aan de tuin van de familie Tielens in Hoeven.
- Bezoek aan het Annahofje in Srijbeek.

Prijs: 51 € leden / 55 € niet-leden.

Info: <http://users.myonline.be/velt-roeselare>
 of bij Laure en John op 051 22 63 72.

Za 25 september Bessenwandeling in het Sterrebos
 14:00
 parking Sterrebosdreef

Zo 10 oktober Ploegsteert en Palingbeek

Zo 14 november Duinenwandeling

Za. 03 juli: busuitstap "over de schreve" - Iedereen welkom!!

Info: <http://users.myonline.be/velt-roeselare>
 of bij Laure en John op 051 22 63 72.

Programma		Praktisch
Datum	Programma	
Za 04/09/10 9u – 12u	Landbouw in sociaal-cultureel perspectief. Naar wederzijds begrip en open dialoog.	Voor wie? Deze cursus richt zich tot iedereen die zijn/haar natuurgidservaring wil uitbreiden met achtergrondkennis over de landbouw. De cursus is bedoeld voor natuurgidsen én voor alle andere geïnteresseerden met een gelijkwaardige natuurkennis en gidservaring.
Za 11/09/10 9u – 16u	Excursie kennismaking met de landbouwsector.	Cursusplaats Bibliotheek, Grote Markt 20, 8870 Izegem (dichtbij station)
Za 18/09/10 9u – 12u	Landbouw en milieu.	Cursusgeld Het cursusgeld bedraagt 90 euro inclusief een rijk geïllustreerd handboek. Het vervoer naar de excursieplaatsen in de provincie West-Vlaanderen gebeurt per auto (carpooling door de deelnemers).
Za 25/09/10 9u – 12u	Algemene kenmerken van landbouw in Vlaanderen, Europa en de wereld.	Inschrijven Stap 1: - telefonisch op 050 82 57 26 - via e-mail ann.dheedene@c-v-n.be - via onze website: www.c-v-n.be
Za 02/10/10 9u – 12u	Diversificatie en plattelandontwikkeling.	Stap 2: Of: na inschrijving schrijft u het cursusgeld over op rek. 404-3076041-29 t.n.v. CVN, met vermelding van uw naam en 'cursus Landbouwnatuurgids Izegem'; Of: na inschrijving vraagt u uw opleidingscheques voor werknemers aan bij de VDAB en bezorgt u de blanco cheques zo snel mogelijk aan het landelijk secretariaat, Appelmannsstraat 12 bus 6, 2018 Antwerpen.
Za 09/10/10 9u – 16u	Landbouweducatie en Methodiek	Eén week voor de start van de cursus ontvangt u een bevestigingsbrief. Het aantal deelnemers is beperkt tot 25.
Za 16/10/10 9u – 16u	Regelgeving in de landbouwsector les en excursie	Informatie Ann D'heenede, CVN West-Vlaanderen ann.dheedene@c-v-n.be of 050 82 57 26
Za 23/10/10 9u – 12u	Duurzame landbouw: technieken	
Za 13/11/10 9u – 12u	Discussie op basis van de films Our daily bread en Pig City	
Za 20/11/10 9u – 16u	Excursie plattelandontwikkeling en duurzame technieken.	
Za 27/11/10 9u – 16u	Landbouw en natuur les en excursie	

Vaste begeleiding gebeurt door Jacqui Stragier: jacqui.stragier@telenet.be of 051 30 47 31.
Programma onder voorbehoud. Bij het begin van de cursus ontvangt u een gedetailleerd cursusprogramma.

Over de cursus Landbouwnatuurgids

In opdracht van de Vlaamse Overheid, dienst NME van de afdeling Milieu-informatie, -integratie en Ondersteuning van de Vlaamse milieudirectie en het departement Landbouw en Visserij, Administratie Land- en Tuinbouw (ALT), ontwikkelde het CVN samen met het Vlaams Informatiecentrum over Land- en Tuinbouw (VILT) de vervolgmodule 'Landbouwnatuurgids'.

De bedoeling van deze cursus is de raakvlakken tussen landbouw en natuur (behoud) te verkennen tegen de achtergrond van het streven naar duurzame landbouw. De cursist maakt kennis met de positie van de Vlaamse landbouw in Europees en mondiaal verband. De relatie tussen enerzijds landbouw en anderzijds natuur en milieu wordt onderzocht. Ook wordt aandacht besteed aan verbreding en verdieping van de landbouw en aan technieken van duurzame landbouw.

Behalve het volgen van theoretische en praktische lessen wordt de cursist ook gevraagd 'de boer op te gaan' en daarbij een beperkte stageopdracht te vervullen.

Deze cursus verloopt in samenwerking met Natuurpunt De Buizerd www.debuizerd.be

en Minaraad Izegem

Een organisatie van NP Kern Gulke Putten ism **natuurpunt** Brugs Ommeland

APERITIEFCONCERT

met

SIGISWALD, BARTHOLD EN WIELAND KUIJKEN

(trio's van Haydn voor viool, fluit en cello)

Zondag 26 september 2010
om 11.00 uur

Cultureel Centrum 'De Feniks'
Beernemstraat 25, Wingene

TEN VOORDELE VAN
HET NATUURGEBIED GULKE PUTTEN
(WINGENE/RUISELEDE)

Voorverkoop: 15€, aan de kassa: 20€ (één gratis consumptie inbegrepen)

Reserveren via : reservatie.gulkeputten@gmail.com

reservaties zijn geldig na storting van het bedrag op rekening 979-7862126-87 (Wim Vandewiele, Wingene) met vermelding van naam, adres en aantal kaarten

Tuinsappen Lombarts Calville

De geperste zaligheid

Sap van eigen fruit

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
Slijpstraat 1, 8902 Voormezele (leper)
lombartscalville@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

- Wij verwerken uw appels of ander fruit tot een heerlijk vruchtensap (gepasteuriseerd).
- Verkoop van sappen op basis van appel.
- Bedrijfsbezoeken.

CRISIS?
**Er bestaat een grote kans dat u
nooit meer supermarktgroenten eet !**

serre 'Luna' 228 x 224 x H 145/230 cm
optie: funderingsprofiel

A.C.D. nv
Zwaikomstraat 22
8800 Roeselare
tel. 051 24 25 26
email info@acd.be
www.acd-serres.be

Win een waardebon van € 250
Bezoek onze website en neem
deel aan onze fotowedstrijd

Origin'O – Roeselare & Julienne's groenten en fruitpakketten

Waar smaak en gezondheid
hand in hand gaan

De natuurvoedingswinkel van De Lochting
biedt dagelijks een uitgebreid assortiment aan
biogroenten en fruit,
verse, tongstrelende bereidingen,
een ruim aanbod vers brood en gebak,
en voor wie zelf aan de slag wil,
een volledig gamma biovoedingsproducten
Ook voor biocosmetica en ecologische
schoonmaakproducten kunt u bij ons terecht.
De Lochting verzorgt ook wekelijks een verrassend,
streek- en seizoensgebonden groenten- en fruitpakket

genieten van nature
Origin'O

Oude Stadenstraat 15 - 8800 Roeselare
www.origino.be, www.julienne.be
www.lochting.be

Open: maand. t/m zat: 9 – 12 u en 14 – 18 u

BON

GRATIS
FRUITSAPJE 20cl
NAAR KEUZE BIJ
AANKOOP VANAF 5 EURO

Bij afgifte van
deze bon.
actie geldig van
1/6/2010 tot
31/08/2010

Enkel geldig in Oxfam-
Wereldwinkel Roeselare
(Noordstraat 156)
& Oxfam-Wereldwinkel
Staden. (Bruggestraat 24)

Niet cumuleerbaar met
andere kortingen.
Niet inwisselbaar tegen
geld.
Enkel originele bonnen
zijn geldig. Eén bon per
aankoop.

 Oxfam
Wereldwinkel
Roeselare
Staden

Handel, uit respect.

shanks.

Uw partner in afvalverwerking

Shanks Vlaanderen nv
Regenbeekstraat 7C
8800 Roeselare
Tel 051 - 22 60 44
Fax 051 - 22 13 91
www.shanks.be

Off-shore windmolenparken beïnvloeden klimaat!

Computersimulaties van luchtstromingen in grote off-shore windmolenparken op de Noordzee met superwindmolens waarbij de wiekdiameter groter is dan 100 meter, geven aan dat ook windenergie zijn grenzen kent. Deze grote windmolenparken oefenen een veel grotere invloed op de omgeving uit dan vroeger gedacht. Elk park onttrekt zoveel bewegingsenergie uit de wind waarmee in de alternatoren beweging in elektriciteit wordt omgezet, dat het windsnelheidsherstel achter de molens pas vele 10-tallen kilometers verder ontstaat. Indien er meerdere grote parken na mekaar staan gebeurt dit herstel zelfs niet meer en daalt de globale windsnelheid stelselmatig. Dit is juist het probleem: minder wind zal trager en minder koude of warme lucht verplaatsen. Dit heeft zijn invloed op het algehele klimaat van de grotere Noordzeeregio en noordwest Europa. Omdat het veranderende klimaat in een regio ook invloed heeft op het gehele wereldklimaat is dit toch ook weer iets om rekening mee te houden. Ook voor het opwekken van groene energie bestaan er grenzen!

Bron: 'Journal of Physics'

Peter

Close-up

Duizendblad *Achillea millefolium* L.

De Latijnse naam Achillea is afgeleid van Achilles, de Griekse held uit de Trojaanse oorlog., die duizendblad als wondhelend middel gebruikte. Achilles kreeg zijn plantenwijsheid van de centaur Chiron. En inderdaad, duizendblad heeft een bloedstelpende en wondhelende werking. Millefolium komt van het Latijn mille = duizend en folium = blad. De naam zinspeelt op de in heel talrijke slippen verdeelde blaadjes.

Duizendblad behoort tot de familie van de composieten of de asteraceae. Tot het geslacht Achillea behoort ook de Wilde bertram of Achillea ptarmica. Duizendblad heeft kleine, witte bloemetjes. Planten met roze of purperachtige bloemen worden vaak als sierplanten gekweekt.

Duizendblad groeit graag in volle zon, maar doet het ook in lichte schaduw. De plant groeit in graslanden, op braakland, langs wegbermen en geeft de voorkeur aan een goed doorlaatbare, rijke leemgrond, hoewel ze ook in droge, arme grond kan voorkomen.

Duizendblad is medicinaal een heel sterke plant. Je kan de hele bovengrondse, bloeiende plant plukken in juni, juli, zonder de houtige, bladloze stengel.

Voor orale inname maak je een infuus. Dit kan ingezet worden bij gebrekkige eetlust en maagstoornissen. Duizendblad is ook een vrouwenplant en werkt doeltreffend bij menstratiekrampen.

Voor uitwendig gebruik kan je een afkooksel of omslagen met gekneusd kruid maken. Dit kan worden gebruikt bij bloeiende aambeien, neusbloeding of bloeiende wonden. Je kan duizendbladcompressen op je wang leggen als je last hebt van couperose.

Opgelet! Gebruik deze toepassingen niet als je zwanger bent. Bij uitwendig gebruik kan er eventueel een allergische huidreactie ontstaan.

Ook culinair is duizendblad interessant. Jonge, versnipperde blaadjes kunnen een salade hartiger maken. Je kan ze verwerken in soep of groenteschotels, omeletten en sauzen.

Recept

Kruidenpannenkoeken : pluk een handvol duizendbladblaadjes, paardenbloemblaadjes, zevenbladblaadjes en brandneteltopjes.

Meng 125 gr meel, een vierde liter melk, 2 eieren en het tot sneeuw geklopt eiwit. Mix het deeg met de fijngesnipperde kruiden en bak de pannenkoekjes.

Smakelijk!

Rita

Paddenpiek trekt lente op gang

Spraken we vorig jaar al van een behoorlijk strenge en vrij lange winter in vergelijking met enkele kwakkelwinters, dit jaar was dat niet anders. Zelfs voor koudbloedige dieren in winterslaap is dit een uitdaging en moeten ze zeker een vorstvrije plek kunnen opzoeken. Voor padden, die verdienstelijke gravers zijn, betekent dit meestal een passende stek vinden waar ze diep genoeg kunnen kruipen. Salamanders zoeken vooral nauwe spleetjes op om aan de vorst te kunnen ontsnappen, of zoeken het vooralsnog onder water zoals kleine watersalamanders plegen te doen. Hoe dan ook, we waren benieuwd hoe fit ze zich dit jaar op vrijersvoeten zouden aanmelden.

Voor het intensieve werk van het plaatsen van netten en emmers mochten we dit jaar voor het eerst rekenen op de welkome medewerking van het stadslandschap, 't West-Vlaamse Hart. Na een valse start lukte het met de tijdelijke dooiperiode half februari om de netten langs het westelijk traject (11 km vanaf verbrandingsoven tot voorbij de Kleiputten) te kunnen ingraven. Hierin bakenden we 3 drukke zones af met ongeveer 400m netten. Verder organiseerden we controles langs de Regenbeek (fietspad), Rennevoordestraat en Tasschestraat.

Tijdens een eerste kleine lenteprik op 25 en 26/2 telden we een honderdtal voorttrekkers, vooral gewone pad maar ook 15% Al-

penwatersalamanders. Daarna gedurende bijna 3 weken een winterdip met negatieve temperaturen: paddenliefde kent grenzen, dus weer onderkoelde passie. Op 18 en 19 maart was het eindelijk zover: warm, vochtig en een snelle respons met een zeer steile trekpiek, waarbij zo goed als drie kwart van de padden en salamanders op het liefdespad waren. Een week later nog een laatste opstootje (een honderdtal) maar hier kon reeds sprake zijn van terugtrek van dieren die niet aan de bak kwamen...

Hetzelfde patroon langs de Regenbeek, met pieken op 22 en 24 maart. Dit kan te wijten zijn aan de telijver van leerlingen van de basisschool De Vlieger net na het weekend, waardoor we nog hogere cijfers kunnen vermoeden voor de dagen voordien.

De telmethode wijzigden we niet ten opzichte van vorig jaar. Dagelijks werd er zowel 's morgens als bij valavond gecontroleerd, waarbij zowel vrij trekkende dieren als de emmers werden geteld. Zij kregen allen een veilige lift richting voortplantingspoelen. Dode padden verwijderden we bij elke telbeurt om dubbeltellingen te vermijden.

We willen er geen cijferdans van maken, maar deze gegevens willen we jullie niet onthouden:

Telgegevens 2010	Gewone pad		Groene kikker	Alpenwater-salamander		Kleine water-salamander	Salamander spec.	Totaal
	levend	dood		levend	dood			
Westelijk traject (11 km)	462	57	3	12	3	3	2	542
Rennevoordestraat	59							59
Regenbeek (fietspad)	553	17		2		47	1	620
Totalen:	1074	74	3	14	3	50	3	1221

Weer rake klappen?

De cijfers op zich lijken geruststellend. Het aandeel van de verkeersslachtoffers daalde gevoelig in vergelijking met 2009 (cfr DWw 2 jg 37, p7). Een deugddoende opsteker voor alle medewerkers. Met die gegevens wagen we ons aan enkele voorzichtige conclusies in vergelijking met de vorige jaren.

Het teltotaal over dezelfde trajecten bedroeg in 2009 1673 amfibieën, (2010: 1221) met toen helaas een erg hoog totaal slachtoffercijfer van 28 % en zelfs ruim 38 % voor het westelijk traject. Het plaatje van de levende dieren die de overkant halen ligt hierdoor in 2010 slechts 5% lager dan in 2010. Dit vrij optimistisch resultaat wordt echter vooral opgepoetst door de hoge telaantallen langs de Regenbeek, waar bovendien zeer weinig (3%) slachtoffers vallen (fietspad!).

Op het westelijk traject telden we niet eens de helft zoveel padden als vorig jaar: 519 tov 1048. De hoge verkeersdodentol van 2009 laat zich dit jaar duidelijk voelen bij de volwassen dieren. Gemiddeld leken de trekkende dieren ook kleiner als vorig jaar, een vaststelling die verschillende tellers opviel. Wanneer we met 2008 (met 1531 getelde dieren) vergelijken, wordt de daling nog duidelijker... Het drukke avondlijke verkeer zorgt op piekdagen voor een ware slachtpartij, waarbij populaties die reeds onder druk stonden, een doodsteek kunnen krijgen (cfr. Veldbosstraat). Bij toevallige tellingen langs de Bornstraat (trekrichting Sterrebos) werd vastgesteld dat de lentestart dit jaar ook een erg dode-

lijk weekend was. Enkel een tijdelijke rijverbod of vaste ondergrondse oversteekplaatsen kunnen hier verbetering in brengen.

Onverwacht en tegelijk verontrustend zijn de sterk dalende aantallen salamanders in alle telzones samen, van 174 in 2009 naar 47 dit jaar. Nog trager dan padden wordt het voor hen erg kritisch om te kunnen overleven. Over kikkers spreken we zelfs niet eens. Bij zowel groene als bruine kikker liggen in het Sterrebos zowel de zomerkwartieren als voortplantingspoelen buiten de verkeersdrukke.

Slotsom is niet dadelijk een zeer positief plaatje, uitgerekend in dit jaar van de biodiversiteit. Zonder de inspanningen van de werkgroep zou de tol heel wat hoger geweest zijn, wat overduidelijk blijkt uit de lage sterftcijfers (0,5%!) in de gebieden afgezoomd met netten. We moeten ons met de ganse ploeg vrijwilligers optrekken aan deze kleine successen en verder de meest honkvaste bewoners van onze streek een warm hart blijven toedragen ... Door ook mee te helpen hen een zetje te geven bezorg je onze amfibieën een kans hun lentekriebels waar te maken.

Contacteer de amfibieënwerkgroep 051/262293 (milieudienst) of natuur.mandelstreke@scarlet.be

Tekst: Piet

Gegevens: paddenwerkgroep en milieudienst Roeselare

Een poel in de branding

Je houdt het in Roeselare haast niet meer voor mogelijk: een vergeten stukje natuur midden tussen de bebouwing. Voorlopig een wonder dat dit groene pareltje zo lang ontsnapt is aan bouwwoede. Langs weerszijden van een veilig fietspad in de omgeving van de Koortskapel fiets je voorbij een vochtige depressie. Aan een zijde ligt een door knotwilgen omzoomde oude vijver die een trouw toevluchtsoord werd voor heel wat paddengeneraties. We sprongen enkele jaren geleden al in de bres toen de vijver stiekem gedempt werd. Een snelle actie voorkwam dat dit een vergeetput werd. Nu opnieuw wriemelt het van waterleven.

Aan de andere zijde ontwikkelde zich spontaan een wilgenbos met moerasplanten die aangepast zijn aan de wisselende waterstanden. Geen wonder dat vorig voorjaar uitgerekend hier een ooievaar maandenlang pleisterde en er vlot in slaagde te overleven.

Het was dan ons ook een doorn in het oog dat de vijverranden stilaan een dumpplaats werden voor tuinafval. We vermoedden meer troep onder het wateroppervlak. Daarom organiseerden we op 24 april met de amfibieënwerkgroep een opruimactie om de vijver voor een tweede keer met een schone lei te laten starten. Half werk is geen goed werk: naast weghalen van zichtbaar afval dredgen we daarom een brede zone van de plas. Vaak ging het net niet kopje onder, waarbij materialen uit kunststof, drijfhout, glas, beton, metalen frames, struikwortels en zelfs een complete fiets boven water kwamen. Samen met de troep op de oevers genoeg om ruim een halve vrachtwagen te vullen.

Met deze actie willen we meer dan een symbolische aanzet geven om ook in de binnenstad natuur een kans te geven, en te laten zien dat we ook hiervoor zorg moeten dragen. Dit kan een aanzet worden om de tentakels van deze groene long te versterken en te beschermen, onder toezicht van de buurtbewoners, plaatselijke overheid en natuurverenigingen. Inspirerende voorbeelden in Zuid-West-Vlaanderen tonen dat dergelijke initiatieven van natuurontwikkeling harmonieus kunnen samengaan met het stedelijk patroon en zelfs hoge natuur- en recreatieve waarde kunnen krijgen. Laten we ons met die oase een unieke kans niet ontglippen om de stad niet weer eens te ontgroenen en resoluut te kiezen voor meer biodiversiteit.

Piet

HOUT - TRIPLEX - ISOLATIE
DECORATIEVE PLATEN - OSB - DEUREN

BVBA
HOUTHANDEL CARPENTIER

Gitsbergstraat 53
8830 GITS-HOOGLEDE
TEL 051 - 20 20 04
FAX 051 - 24 59 52

Millesteenstraat 65, 8890 Dadizele
tel. 056 50 93 58 - fax 056 50 47 13
defieuwdruk@skynet.be

Een beheersplan voor Provinciedomein 't Veld

Waarom een beheersplan?

Het Bosdecreet verplicht zowel de openbare als de privé-boseigenaar een bosbeheersplan op te stellen voor bossen met een oppervlakte groter dan 5 ha. In het beleidsprogramma "2006-2012" is het opstellen van beheersplannen voor alle provinciedomeinen een beleidsopdracht van de provincie West-Vlaanderen. Voor de provinciedomeinen Palingbeek, de Gavers, Bulskampveld, Bergelen, Tillegem, Sterrebos bestaat er reeds een goedgekeurd beheersplan.

Procedure

Het beheersplan werd opgesteld in overleg met diverse externe betrokkenen zoals Agentschap voor natuur en bos (ANB), gemeente Ardooie, natuurverenigingen en het instituut voor natuur – en bosonderzoek.

Rond de speelzone wordt advies gevraagd aan de jeugdraad van Ardooie. Het nieuwe toegankelijkheidsreglement voor het domein werd besproken met het College van Burgemeester en Schepenen van Ardooie.

Op zondag 28 maart 2010 om 14 uur werd in kader van het openbaar onderzoek een wandeling georganiseerd rond het beheersplan. Na de aanpassing van het beheersplan en goedkeuring door ANB en de minister treden het beheersplan en de toegangsregeling in werking voor 20 jaar en kunnen door de provincie subsidies aangevraagd worden voor het beheer. Om de 10 jaar wordt het beheersplan geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Situering 't Veld

't Veld is met z'n 44 ha het grootste groengebied in de groenarme regio Ardooie-Tielt. In de buurt van 't Veld ligt het Rhodesgoed (40 ha) dat eigendom is van ANB. Beide domeinen zijn vlot bereikbaar met de fiets via landelijke wegen vanuit Roeselare, Ardooie, Meulebeke of Izegem. De andere grotere groendomeinen zoals het Sterrebos of Wallemote-Wolvenhof liggen op meer dan 5 km afstand van 't Veld. Het provinciedomein bestaat voor 70 % uit loofbos en 30 % uit open ruimte. Verspreid over het domein zijn bijna 5 ha vijvers aanwezig.

Het noorden van het domein met o.a. de visvijver en het Zeetje ligt in natuurgebied volgens het gewestplan. Het zuiden ligt volledig in reservaatgebied. Behalve de parking en twee recente bospercelen ligt het volledige provinciedomein ook in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) waar strenge eisen op het vlak van natuurbehoud en – beheer van toepassing zijn.

Door deze beschermingsstatuten is het provinciebestuur vanuit de hogere overheid verplicht om in het beheersplan veel aandacht te schenken aan het ecologisch beheer van de aanwezige waardevolle biotopen. Harde recreatie en zware infrastructuurwerken zijn dus niet mogelijk in dit provinciedomein.

Ontstaansgeschiedenis en recente evoluties

De Ferrariskaart uit 1777 geeft het huidige provinciedomein 't Veld weer als een wastine - of veldgebied met verscheidene veldvijvers en hier en daar struweel en hakhout. In dit afgelegen heidegebied werd turf gestoken en de omwonenden lieten er hun vee grazen. Het veldgebied zelf was grotendeels omringd door een gordel van bos. In het zuiden is dat bos erg uitgestrekt. De huidige "Veldbossen" op grondgebied Meulebeke zijn hier de enige restanten van. Bij testament van 1755 richtten het echtpaar Andries Van Vlaanderen en Marie-Catharine Facheel "ten suytwesthoucke van hetselve velt" een kruis met kapelletje op met de beelden van Onze Lieve Vrouw en Sint-Jan. Zo ontstond het nu nog bekende Veldkruis, dat een volkse bedevaartplaats is geworden.

Baron Theodoor de Jonghe verwierf in 1773 het Ardooie-Veld. De Jonghe liet de vijvers op twee na, droogleggen en volgens een geometrisch stramien werd het Veld daarna ontgonnen. De heide werd geploegd. In 1777 werden de eerste bomen geplant en een doolhof aangelegd. In 1780 bouwde hij het kasteel en liet er een gracht rond graven. Een van de twee resterende vijvers, 't Zeetje werd uitgebreid en uitgegraven tot een grote vijver met hangbruggen en bogen. De familie bewoonde het kasteel gewoonlijk in de zomermaanden en verbleven tijdens de rest van het jaar te Brussel, waar ze in de nationale politiek een rol speelde. Een toezichter nam het beheer waar van de goederen te Ardooie.

De totale bosoppervlakte van 't Veld bedroeg voor WO I ongeveer 100 ha. Tijdens de twee wereldoorlogen werd de bosoppervlakte ongeveer gehalveerd en kwamen de Veldbossen in Meulebeke los van het provinciedomein te liggen. De meeste bomen werden aangeplant na beide wereldoorlogen. Tijdens de wereldoorlogen werd immers ferm gekapt in 't Veld. Enkel in de toegangsreef naar het kasteel staan enkele zomereiken met een stamomtrek van meer dan 2,5 m die waarschijnlijk dateren uit het begin van de 19de eeuw.

In de jaren zeventig werden in opdracht van familie de Jonghe twee vijvers gegraven

in de natte weilanden ten westen van het Zeetje. Het domein werd omheind en kreeg de naam "Groendomein d'Ardoye" mee. Er werd eveneens een cafetaria gebouwd: de Keunepupe. De bezoeker moest ingang betalen, maar het project werd al gauw gestopt wegens te weinig succes.

In 1981 kocht het provinciebestuur 40 ha van de familie de Jonghe d'Ardoye en stelde het domein voor het publiek toegankelijk. Het kasteel met het omliggend park kwam in privé handen. In 1999 en 2000 werden 4 ha aanpalende percelen verworven door het provinciebestuur.

Recreatieve waarde

Het provinciedomein 't Veld is een druk bezocht groendomein in de groenarme regio tussen Roeselare en Tielt. Tijdens de week maken veel joggers gebruik van het Veld. In het domein ligt de cafetaria de Keunepupe. Naast de cafetaria is er een klein speelplein voor kleuters aanwezig.

Ecologische en bosbouwkundige waarde

De Veldbeek doorsnijdt het provinciedomein en vormt de voeding van het Zeetje. Ter hoogte van de parking komt er regelmatig vervuild water vanuit het overstort in de toevoergracht naar het Zeetje. Dit overstort treedt in werking als de nabijge wijk op Meulebeke te kampen krijgt met felle regens en de rioleringen al het water niet meer kunnen verwerken. Door de toevoer van dit vervuild water is het Zeetje een troebele en toegeslibde vijver geworden wat nefast is voor fauna en flora. De andere vijvers zijn minder vervuild en hebben een hogere ecologische waarde. De meest westelijke vijver wordt afgesloten voor het publiek en trekt watervogels aan zoals dodaars, ijsvogel en verschillende eendesoorten. In de vijvers komen vooral baars en blankvoorn voor.

Twee nieuwe zoogdieren verschenen in 't Veld de laatste 10 jaar namelijk ree en rode eekhoorn. De reeën gebruiken het hooiland in het domein als kraamplaats in de maand juni. In 't Veld komen twee broedvogels voor die op de rode lijst vermeld staan namelijk wielewaal en de koeke. De rode lijst geeft een overzicht van de bedreigde diersoorten in Vlaanderen. De relatief oude bomen trekken met hun holtes zowel grote bonte specht aan als boomklever en bosuil. 't Veld is op West-Vlaamse schaal een van de mindere insectengebieden door het geïsoleerd karakter ten midden van een intensieve groententreek. Door het voorkomen van zowel

bos, vochtig hooiland, poelen en vijvers is 't Veld wel een goed biotoop voor amfibieën. Minstens vijf soorten waaronder groene kikker komen voor in het provinciedomein.

De meeste graslanden zijn biologisch zeer waardevol door het voorkomen van planten uit heide en heischraal grasland. Tussen Roeselare en Tielt is dergelijke vegetatie met o.a. tormentil en diverse zeggesoorten enkel nog te vinden in het Sterrebos. Het bomenbestand bestaat voor 70 % uit inheemse bomen. Zomereik en berk zijn het talrijkst als inheemse boomsoorten. Tamme kastanje en Amerikaanse eik domineren de uitheemse boomsoorten. In de struiklaag is vooral jonge esdoorn en Amerikaanse vogelkers aanwezig.

Beheerdoelstellingen en inrichtingswerken

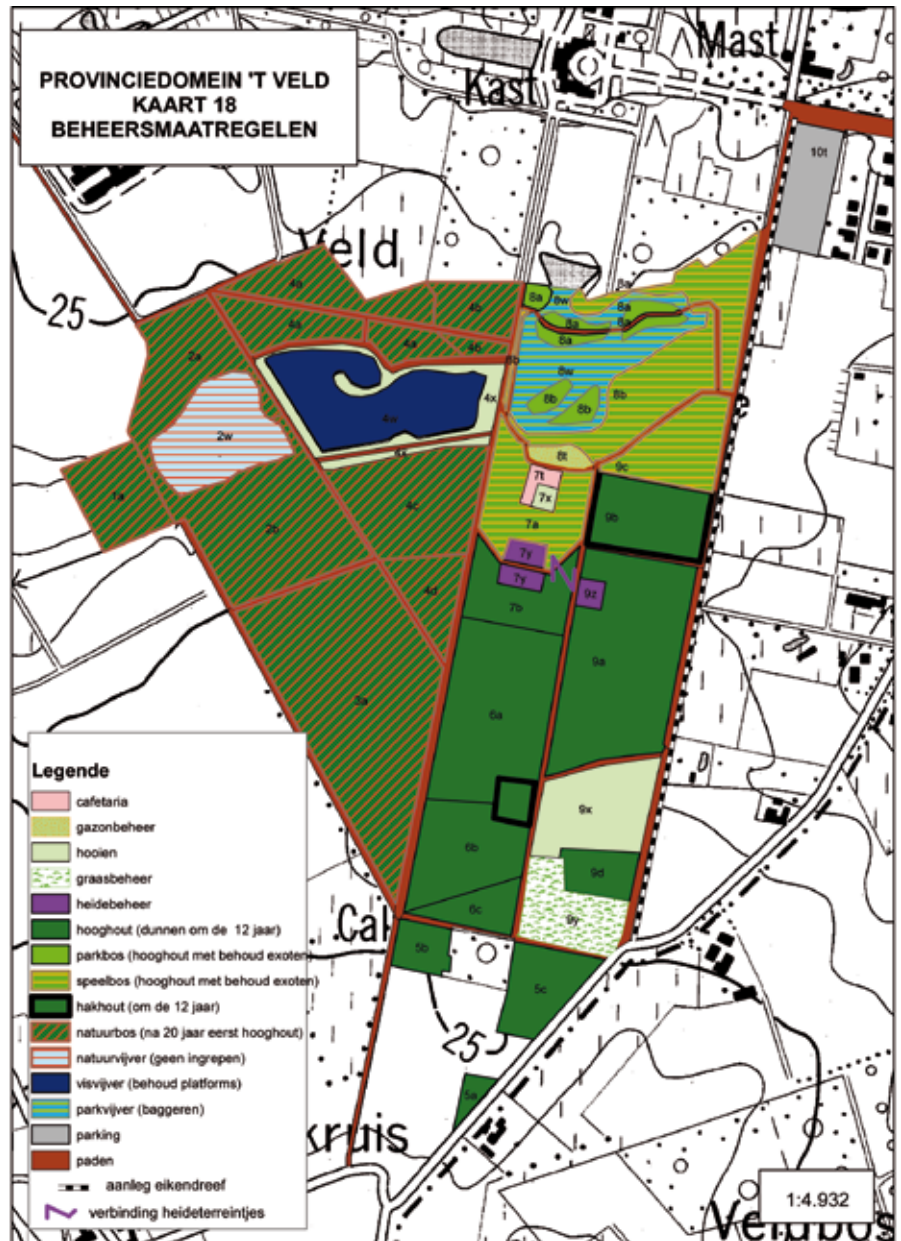
Recreatie:

- Toegangsregeling met zonerings- en toegankelijkheidskaart volgens Besluit VI. Reg. 5-12-2008 met affichering aan de parking
- Permanente doorsteek voor ruiters en mountainbikers langs de westrand van het provinciedomein
- Instellen van 5 ha speelzone in de bossen tussen 't Zeetje en de cafetaria; spelen buiten de paden kan zonder aanvraag
- Hernieuwen van de halfverharding wandeldreven in functie van wandel- en loopcomfort
- Vissen blijft mogelijk op de middenvijver en de westelijke oever van 't Zeetje

Natuur en bos

- Heraanplanten dreef vanaf parking tot aan de Bloemgatstraat met zomereik
- Westelijke helft van het bos wordt natuurbos met minimale ingrepen en dit na gefaseerde verwijdering van de uitheemse bomen
- Oostelijke helft van het bos blijft multifunctioneel wandel-en productiebos zoals voorheen
- Behoud van rododendron en parkbomen in de omgeving van 't Zeetje
- Slechts om de drie jaar kappingen in het provinciedomein
- Beperkte uitbreiding van de droge heide in de omgeving van de cafetaria door kappen van enkele Amerikaanse eiken
- Baggeren vijver 't Zeetje na oplossing van vervuiling door overstort vanuit Meulebeke

Wim Marichal
Dienst Milieu-, Natuur- en Waterbeleid
Provincie West-Vlaanderen

Uit het archief van onze afdeling, 55 jaar geleden...

*Verschenen in de Roeselaarse Weekbode
van 13 mei 1955*

Ardoovieveld vroeger en nu

De jonge afdeling Mandelstreek - toen nog ornithologische vereniging De Wielewaal - verzorgde een wekelijkse vaste rubriek in de krant de Weekbode. Naast verslagen van activiteiten, o.a. sprekersavonden, gebruikte ze dit kanaal om activiteiten aan te kondigen. Maar meest opvallend waren bijdragen over populaire vogelsoorten of aspecten die o.a. met vogeltrek en ringwerk te maken hadden. De verschillende auteurs hadden een inspirerende pen, waardoor de toegankelijke columns soms over verschillende weken gespreid werden, een soort vervolverhaal dus.

Snuisterend in dit archief botste ik op een perstekst over het toenmalige Ardoovieveld. Andere gebiedsbeschrijvingen vond ik verder nauwelijks in de verzamelde krantenknipsels. Gelukkig kennen we het Veld nu nog altijd, wat me benieuwd maakte om het vroeger en nu deels te kunnen vergelijken. Hoe het vroeger was lees je hiernaast in het eerste deeltje van het lenteverhaal.

De jonge auteur Paul Houwen zal wellicht niet enkel rond het bos gewandeld hebben: zijn nieuwsgierigheid kan best groter geweest zijn dan het toegangsverbod voor het bos. We horen eigenlijk te spreken over een heidegebied: op oude kaarten werden ze vaak wastinas genoemd of woeste gronden, ontstaan na kaalkap van de bomen wat spontaan naar een heidegebied (= veld) evolueerde. Anno 2010 heeft het landschap rondom het Veld een grondige metamorfose ondergaan, en kunnen we het nu maar bezwaarlijk hebben over dat eindeloos gebied van wei- en parklandschap, waarbij hagen en bomenrijen de perceelsgrenzen en de vele zandwegen afbakenden, zoals P. Houwen het beschreef. Het ondertussen weer beboste heidegebied ligt nu vooral ingesloten tussen akkers, serrecomplexen, intensieve varkens- en groentenbedrijven. Dit heeft, naast andere factoren, zeker impact gehad op de huidige soortendiversiteit.

In Ardoovieveld wisten we toen nog zeker dat we er in de lente verschillende zangposten van nachtegallen konden horen. Halverwege de zestiger jaren leerden we er geelgorzen kennen en voor gekraagde roodstaart, boompieper, fluitier, wielewaal, en grauwe vliegenvanger moest je ook al hier zijn. Over veldleeuweriken, graspiepers, ringmussen en grote lijsters hadden

De Wielewaal-Rubriek

DE LENTE IN ARDOOIE-BOS

waar de visarend werd vermoord

— SEKRETARIAAT : Mr L. Demees, Zuidstraat, 41, Roeselare.

— Adres voor vragen en mededelingen : Mr P. Houwen, Kermisstraat, 12, Roeselare.

Midden een eindeloos gebied van wei- en parklandschap ligt het Ardoie-bos in het Ardoie-veld. Elken, beuken, essen, populieren met aan hun trotse voet dicht struweel van elen en hazelaar vormen een paradijs voor onze broedvogels.

Het is een avond in Mei. De lente heeft vandaag door het bos gezwoeven, karmijnrode katjes aan de popels gehangen en een krenten-boompje met hagelwitte bloemen getooid. De innige dreef rond het bos heeft ze bestrooid met het nederige paase hondsdrif, het lachende blauwe veronica en gouden sterretjes van 't speenkruid. De sterke geur van 't jonge kervelgroen en de aroma van honderden bosviooltjes mengt zich met de lentedauw.

DE VISAREND

Alles wenkt de Wielewaal van de Mandelstreek tot een onvergetelijke wandeling, een spannende speurtocht.

Een winterkoning ketst en kettert met klare kwettering dat hij in 't afgehakte hout zijn wijfje en zijn eitjes waakt. Groenlingen trillen, fitissen lachen, de grote lijster rijmt met korte strofen. Een bonte vliegenvanger, nog late trekker naar het Noorden, zoekt nachtverblijf en stoort zich niet aan onze nieuwsgierigheid.

Een kokkoek zit op een weidepaal te dromen en te wachten tot zijn tijd van kokkoek-roepen daar is. Bij zijn aankomst was hij verast dat het hier nog zo koud was. Hij mag zich niet eerder melden dan wanneer de echte zomerzoelte

komt. Dan zal zijn roep over de verre velden klinken en de jongens op de buiten zullen bij zijn eerste teken pletse-barrevoets in de zandwegel spelen.

Een valk met lei-blauw bovenkleed hangt biddend in 't firmament, glijdt als een sierlijke zwaluw naar ons toe, scheert in gierende schiervlucht laag over het land, schiet wederom de hoogte in en verdwijnt achter een bomenrij. Dat is de boomvalk, een sterke slanke wolkenklimmer met roofvogelfaam en -voorkomen maar slechts een muizenverdelger.

We ontmoeten een grasmus, die zich plots een drietal meter boven een braamstruikje gooit en er zich hals over kop weerom laat instorten met een heese zenuwachtige verwensing. Die grasmussen met witte keeltjes en lichtbruine gestreepte vleugels krijgen dikwijls zulke aardige pozen, maar wie ze kent, vindt hun gedrag zeer gezellig.

Plots verstomt ieder geluid, want een meester zingt, een virtuoos in klanken begint zijn lied. De stilte tussen ieder motief is drukkend. Als de nachtegaal rollende tonen laat neerdroppen of met lokkende geluiden gooit, moet alles luisteren. Die wonderbare Phillomelo die slechts drie-vier weken op een jaar te horen is, en toch door iedereen gekend, door iedere dichter aanbeden is.

Midden het bos is een stille vijver. Jammer dat we tot daar niet mogen gaan. Men weet nooit hoe nesten zouden geroofd worden, of fezantenbroedsels vernield, zelfs als we angstvallig op de paden blijven. Maar wellicht zouden we tussen de grote plakaten van opkomende dotus de gekke waterhoentjes zien roeien, misschien wel meerkoeten zien schuilen.

Misschien zit reeds tussen het oude riet en de verjaarde lisdodden, de kleine karekiet, zijn naam te frazelen en de guitige rietzanger, met witte wenkbrouwstreep, zijn deuntje te neurien. Misschien de struise lakkende rietgors met zwarte kop... misschien zijne majesteit de arend... de Visarend!

we het niet eens, want als vanzelfsprekend aanwezig. Koekoeken en zomertortels (toen nog tortelduif) waren er gewoon, en in de ruigten aan de bosrand broedden jaarlijks kneu en roodbortstapuit, vlakbij vele zangposten van grasmussen. De vochtigste bospercelen met rottend hout waren dé stek voor matkopmezen die er gemakkelijk geschikte nestholten vonden. In de rietgordel bij de vijvers vonden we de rietgorzen, kleine karekieten en rietzangers als vanzelfsprekend. Een wandeling doorheen de aangrenzende vochtige weiden rondom leverden stevast opgeschrikte watersnippen en soms een bokje op. Kortom voor ons, jonge aspirant-ornithologen, een echt eldorado met duidelijk meer soorten, en dus ook meer uitdagingen dan in het Sterrebos. Dit slechts op halfuur fietsen van Roeselare.

Nu allemaal kommer en kwel denk je wel? Veel blijkbaar kwetsbare soorten blijven er nu inderdaad weg, maar dit stellen we ook vast in andere gebieden in de regio waar de landschapsdegradatie en toegenomen recreatieve druk negatieve gevolgen heeft op de soortenrijkdom.

Maar het bos van Ardooie kreeg ondertussen ook nieuwe bezoekers. Niet alleen recreanten, ook andere grote zoogdieren voelen er zich thuis, wat we vijftig jaar geleden niet voor mogelijk hadden gehouden. Denken we aan het ondertussen vast reeënbestand, rode eekhoorns en vossen. We zijn evenmin nog verrast op groene spechten te botsen, boomklevers te horen of een groepje staartmezen te zien langsvliegen.

Bosuilen kwamen de plaats innemen van kerkuilen en sperwers als broedvogels konden we ons toen nauwelijks indenken. De toegenomen wateroppervlakte werkte magnetisch op watervogels: broedende futen en dodarzen waren toen eerder uitzondering. Nu vinden we 30 aalscholvers als vaste vissersklanten niet eens meer ongewoon. Auteur Paul Houwen moest hiervoor in 1968 nog naar Nederland om

nestdieren uit een kolonie in het Naardermeer naar de Blankaart te reintroduceren.

Ons veranderd gedragspatroon tegenover veel soorten droeg bij tot die laatste opmars. Landbouwverdelingsmiddelen en ongedisciplineerd afschot brachten toen nog veel toppredatoren aan de rand van verdwijning. Paul Houwen moet wel bijzonder kwaad geweest zijn over het zinloos afschot van de toen zeldzamer wordende visarend boven het Zeetje, een van de Veldvijvers. Nu zijn die soorten gelukkig aan een herstel toe.

Klimaatverandering en ongewenste nieuwkomers brengen tegelijk een versnelde volksverhuizing of nieuwe bedreigingen mee. We kunnen alleen maar gissen welke kant het kan uitgaan. Veel organismen zijn in dit van oudsher rijk natuurerfgoed ook hier bijzonder afhankelijk van de (wijzigende) menselijke activiteiten. Niet enkel het behoud van het bos maar ook een voldoende grote oppervlakte van geschikte aangrenzende gebieden zijn van levensbelang om veel van de recent verdwenen typische streeksoorten opnieuw hun oude stekjes te laten innemen. Natuur dwing je immers niet in een willekeurig keurslijf. De degradatie verliep snel: laat ons voor een harmonieus biotoop herstel dan ook geen 50 jaar wachten.

Tekst: Piet
Krantenarchief: Cien

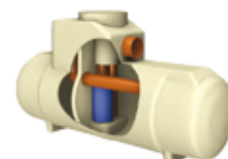
PRODALL EU

- Individuele waterzuivering Terr'o IBA
- KWZI tot 250 IE SBR & MBR
- pomp installatie techniek
- Olieafscheiders
- Vetafscheiders
- Trommelfilters
- Aquacultuur centra
- Kunststof maatwerk

**SPECIALIST IN KUNSTSTOF OPLOSSINGEN
VOOR VLOEISTOFOPSLAG,
VOOR WATERBEHANDELING EN
AFVALWATERZUIVERING**

Voor een vrijblijvende offerte:
Prodall, Zwaikomstraat 5, B-8800 Roeselare
(t) +32 51 74 83 96 (f) +32 51 74 83 97
www.prodall.eu info@prodall.eu

- 23/3 Roeselare**
tjiftjaf Piet
- 21/4 Roeselare**
braamsluiper Piet
- 18/4 Rumbeke - Kleiputten**
koekoek, fitis, koppel sperwer, dodaars, wintertaling Wim, Piet
- 22/4 Roeselare - Koekuit**
6 boerenzwaluwen, gele kwikstaart, patrijs Piet
- 29/4 Gits - Ter Kerst**
boomvalk, tuinfluiter, fitis, grasmus, boerenzwaluw (9) Johan Strobbe, Piet
- 3/5 Roeselare - Stadscentrum**
tiental gierzwaluwen Johan Strobbe, Piet
- 9/5 Roeselare**
1 scholekster Piet, Sofie
- 10/5 Roeselare - Kleiputten**
2 grote gele kwik, oeverloper, tuinfluiter Jacques
- 11/5 Roeselare - Langs de Mandel (stadspark)**
fuut met 5 jongen, 2 koppels dodaars met telkens 2 jongen Johan Strobbe
- 13/5 Rumbeke**
braamsluiper in en rond tuin Peter
- 16/5 Roeselare - Kanaal, omgeving E 403**
2 steltkluten Sebastiaan Hanoulle

- 17/5 Roeselare - Kleiputten**
zomertortel, bosrietzanger, grasmus, kleine karekiet Dirk Vandewalle
- 18/5 Roeselare**
spotvogel Piet
- 19/5 Roeselare - Kleiputten**
braamsluiper, torenvalk Walter Stock, Margriet Coulier, Piet, ...
- 19/5 Houthulst**
sperwer Koen
- 23/5 Rumbeke**
2 adulte kleine plevieren en 2 juvenielen Wim en Peter
- 23/5 Roeselare**
grauwe vliegenvanger in tuin Piet en Chris
- 23/5 Rumbeke**
uitvliegende nesten van staartmezen en roodborst Peter

Personalia

Een hartelijk proficiat met de geboorte van Thomas bij Koen Maes en Ann Mistiaen

Colofon

Bestuur Mandelstreke:

voorzitter: Piet Desmet - 051 225 852 - natuur.mandelstreke@gmail.com
ondervoorzitter: Wim Marichal - 0476 307 762 - wim.marichal@telenet.be
secretaris: Philippe Deprez - 050 347 824 - philippe.deprez@telenet.be
penningmeester: Johan Plouvier - 051 226 678 - johan.plouvier@gmail.com
redacteur: Koen Maes - 051 727 001 - koenmaes@hotmail.com
materiaalman: Willy De Ruyter - 051 697 796 - willy.de.ruyter@telenet.be
communicatie: Peter Hantson - 051 203 063 - peter.hantson@artefeldehs.be
bestuursleden:
 Brigitte Crombez - brigittecrombez@gmail.com
 Cien De Roo - 051 502 346 - barth.verhaeghe@telenet.be
 Johan Hanssens - 051 309 199 - johanhanssens@fulladsl.be
 Koen Vandepitte - 051 727 257 - vandepitte.koen@skynet.be
 Ria Wyffels - 050 211 392 - riawyffels@yahoo.com

steenuilwerkgroep: Ludo Momerency - 051 225 280 - ludo.momerency@telenet.be
conservator De Kleiputten: Piet Desmet
webmaster: Philippe Deprez
lay-out: Johan D'haenen - 0485 953 435 - johan.dhaenen@howest.be

Bestuur kern De Reiger:

voorzitter: Jean-Pierre Vandamme - 051 771 213 - jeanpierre vandamme@skynet.be
secretaris: Mathieu Foré - 051 770 061 - mathieu.fore@lin.vlaanderen.be
bestuursleden:
 Filip Cardoen - 051 770 159 - info@filipcadoen.be
 Bart Debaes - 051 229 088 - bdebaes@yahoo.com
 Peter Goossens - 051 249 448
 Peter Donck - 0497 450 811 - peterdonck@telenet.be

Bankrekening van Natuurpunt Mandelstreke:
979-9627307-62 p/a Klokkeputstraat 93, 8800 Roeselare
Website: www.natuurpunt.be/mandelstreke
Lidmaatschap van Natuurpunt voor het ganse gezin = €24
 (tijdschriften DWW 4x en Natuurblad 4x) op rekening 230-0044233-21 van
 Natuurpunt vzw - Coxiestraat 11, 2800 Mechelen
Extra tijdschriften:
 Natuur.focus (4x) en Natuur.oriolus (4x) = elk €8,5 of samen €14,5
 Leden van andere Natuurpuntafdelingen kunnen "Door Weer en Wind" ontvangen
 door storting van €5 op **979-9627307-62**

Nestkasten: kleine holenbroeders voor €9 (zelfbouwpakket €5)
 vleermuizenkast voor €12,50
 mussenhotel voor €20

Voedertafels: vrijstaand/hangend voor €15
 muurmodel voor €8

De vermelde bedragen zijn ledenprijzen
 Info: Ludo Momerency - 051 225 280 - ludo.momerency@telenet.be

VogelOpvangCentrum

Bulskampveld 8, 8730 Beernem - 050/790 959

Giften voor Mandelboek

(vanaf €30 met fiscaal attest):
 rechtstreeks te storten op rekening **293-0212075-88** van Natuurpunt Beheer vzw, met
 vermelding "Reservatenfonds 3576, Mandelstreke".

Giften voor Vogelwerkgroep Mandelstreke

(vanaf €30 met fiscaal attest):
 rechtstreeks te storten op rekening **230-0524745-92** van Natuurpunt Studie vzw, met
 vermelding "VWG Mandelstreke - project 2423".

Werken mee aan dit nummer:

Brigitte Crombez, Yvonne Delanoy, Philippe Deprez, Willy De Ruyter, Piet Desmet, Johan D'haenen, Rita Gesquière, Peter Hantson, Koen Maes, Wim Marichal, Johan Strobbe, Jan Vancoppenolle, Tim Vandewiele

Foto's cover:

boven: Keizersmantel (Johan D'haenen) - onder: Poelopruiming (Piet Desmet)

De teksten voor het volgende nummer graag binnen bij de redactie tegen 1 augustus 2010

Dit tijdschrift is gedrukt op gerecycleerd papier

Spaarbank
Verzekeringen
Leningen
Beleggingen

KANTOOR BABYLON - CBFA 26672
Westlaan 145, 8800 Roeselare, 051 25 10 10

MARIANNE DEPRAETERE - CBFA 48078
Beversesteenweg 363, 8800 Roeselare, 051 20 50 94

LIEVEN MESSEYNE - CBFA 27155
Leenbosstraat 16, 8830 Gits, 051 20 10 86
Ieperstraat 768, 8830 Hoogdele, 051 24 45 52

KANTOOR VANHAECKE - CBFA 61160
Rumbeeksestweg 464, 8800 Rumbeke, 051 24 46 53

RUDI VERHOEST - CBFA 46891
Noordlaan 9, 8800 Roeselare, 051 24 01 30

ARGENTA SPAARBANK NV - CBFA 27316
Meiboomlaan 5-7-9, 8800 Roeselare, 051 24 28 27

*Altijd
een groen
streepje
voor ...*

Grafisch ontwerp •
Filip CARDOEN

Filipcardoen.be

**Rouwcentrum
WERBROUCK**

**Bruanestraat 27
8800 Roeselare
☎ 051 25 16 35**

www.rouwcentrumwerbrouck.be

**Parketvloeren
Desimpelaere**

Fabrikant van massief parket

**ZWAAIKOMSTRAAT 27
8800 ROESELARE**

TEL: 051 20 09 64 FAX: 051 22 98 73

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD

Beversesteenweg 369 - 8800 Roeselare
tel. : 051 69 00 30 - fax: 051 69 00 31
info@davidtshubert.be - BE 442 678 603

TULIKIVI

100%
ecologisch
verwarmen

slechts 2 u.
stoken voor
24 u. warmte

BROUCKE

Kachel & SpeksteenCenter

Diksmuide - Roeselarestraat 92

Tielt - Markt 8 - Oostduinkerke - Leopold II laan 28

www.broucke.be - 051/50 00 87

De nr. 1
in W.-VI.
in

pellet
speksteen
& hout
kachels

Dé specialist in fotovoltaïsche installaties

solar invest

UW ENERGIE VOOR DE TOEKOMST

- ♦ Wij verstrekken deskundig advies
- ♦ Wij bezorgen u een op maat gemaakte offerte
- ♦ Wij staan garant voor een professionele installatie
- ♦ Wij verzorgen voor u de subsidieaanvragen

Groene Herderstraat 39a • 8800 Roeselare • Tel 051 / 33 69 10 • info@solarinvest.be • www.solarinvest.be

Euromex

Pieter De Conincklaan 108
8200 St-Andries, Brugge
050 31 50 01
www.deputter.com

Bynnex

Verrekijkers • Telescopen • Microscopen • Accessoires